
GUIA PER A
L'EXERCICI I
GARANTIA DELS
DRETS D'ACCÉS A
LA INFORMACIÓ,
PARTICIPACIÓ I
JUSTÍCIA EN MATÈRIA
MEDIAMBIENTAL A
NIVELL AUTONÒMIC
I MUNICIPAL

Autoria / Karlos Castilla

Data / Abril 2025

Edició / Institut de Drets Humans de Catalunya / www.idhc.org

Disseny i maquetació / nadiananmartin.com

Aquesta guia s'emmarca en el projecte "Un món del Dret, no del revés: canviant el sistema socioeconòmic per a la defensa de la justícia social, els drets humans i la sostenibilitat de la vida" de l'Observatori DESCA i l'Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC). El projecte ha estat finançat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) i té per objectiu generar processos i eines d'anàlisi, reflexió, capacitació i incidència per a incrementar les accions en defensa de la natura i el medi ambient.

Institut de
Drets Humans
de Catalunya

Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

Generalitat
de Catalunya

El contingut d'aquesta publicació és responsabilitat exclusiva de l'Institut de Drets Humans de Catalunya i no reflecteix necessàriament l'opinió de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

Aquesta obra està sota una llicència de Creative Commons Reconeixement-NoComercial 4.0 Internacional. Es pot copiar, distribuir, comunicar públicament, traduir i modificar, sempre que sigui per a fins no comercials i es reconegui la seva autoria.

INTRODUCCIÓ

5

1. DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

8

1.1. Com el poden exercir les persones	9
1.1.1. Quines persones poden sol·licitar informació	9
1.1.2. Quina informació es pot sol·licitar	9
1.1.3. Drets mínims de les persones sol·licitants d'informació	10
1.1.4. A qui cal sol·licitar la informació	10
1.1.5. En quina forma o formats es pot sol·licitar i lliurar la informació	11
1.1.6. Garanties mínimes en els procediments d'accés a la informació	12
1.1.7. Quina informació mediambiental pot ser denegada per les autoritats públiques	13

1.2. Quines obligacions tenen les administracions públiques	15
1.2.1. Obligacions generals de les administracions públiques autonòmiques i municipals en matèria d'informació ambiental	15
1.2.2. Obligacions específiques en matèria de difusió d'informació ambiental de les administracions públiques autonòmiques i municipals	16
1.2.3. Contingut mínim d'informació que han de difondre les administracions públiques autonòmiques i municipals	17

2. DRET A LA PARTICIPACIÓ EN LA PRESA DE DECISIONS MEDIAMBIENTALS

19

2.1. Com el poden exercir les persones	20
2.1.1. Quines persones poden participar en la presa de decisions mediambientals	20

2.1.2. En quins àmbits es pot participar en la presa de decisions mediambientals	20
2.1.3. Drets mínims de les persones per a poder participar en la presa de decisions mediambientals	22
2.1.4. Garanties mínimes per a procediments de participació	22
2.1.5. En quins procediments no es pot participar	23
2.2. Quines obligacions tenen les administracions públiques	24
2.2.1. Obligacions específiques en matèria de participació mediambiental de les administracions públiques autonòmiques i municipals	24

3.

DRET D'ACCÉS A LA JUSTÍCIA AMBIENTAL

3.1. Com el poden exercir les persones	26
3.1.1. Quines persones poden exercir el dret d'accés a la justícia en matèria ambiental	26
3.1.2. Quins recursos es poden interposar per a accedir a la justícia en matèria mediambiental	27
3.1.3. Davant qui s'interposen els recursos per a accedir a la justícia en matèria mediambiental	27
3.1.4. Drets mínims de les persones per a l'accés a la justícia i a la tutela administrativa en matèria mediambiental	28
3.2. Quines obligacions tenen les administracions públiques	28
3.2.1. Obligacions específiques en matèria d'accés a la justícia mediambiental de les administracions públiques autonòmiques i municipals	28

GLOSSARI

INTRO- DUCCIÓ

INTRODUCCIÓ

Aquesta guia ha estat dissenyada amb la finalitat de, d'una banda, facilitar l'exercici dels drets d'accés a la informació, participació en la presa de decisions i accés a la justícia mediambiental de persones, organitzacions i col·lectius interessats en tots els temes relacionats amb el medi ambient a nivell autonòmic i municipal en l'Estat espanyol.

Però també, d'altra banda, per a facilitar que les autoritats autonòmiques i municipals encarregades de garantir aquests drets en l'Estat espanyol puguin identificar de manera clara les seves obligacions i la forma en la qual han de complir-les. .

Així, amb aquesta guia es podrà:

- /// Comprendre com demanar informació ambiental que estigui en poder de les autoritats públiques autonòmiques i municipals o en el d'altres subjectes que la posseeixin en el seu nom.
- /// Aprendre com participar en els procediments per a la presa de decisions sobre assumptes que incideixin directament o indirectament en el medi ambient, i l'elaboració o l'aprovació dels quals correspongui a les administracions públiques autonòmiques i municipals.
- /// Conèixer com defensar els drets si no es respecten les normes mediambientals per mitjà de la revisió administrativa i judicial dels actes i omissions imputables a qualsevol de les autoritats públiques autonòmiques i municipals que suposin vulneracions de la normativa mediambiental.
- /// Identificar les obligacions que tenen les autoritats autonòmiques i municipals en cadascun dels anteriors àmbits.

INTRODUCCIÓ

La present guia està basada en el contingut vigent de la Llei 27/2006, de 18 de juliol, que regula els drets d'accés a la informació, participació pública i accés a la justícia en matèria mediambiental a l'Estat espanyol, a més de tenir en compte elements clau del Conveni d'Aarhus i les Directives Europees 2003/4/CE i 2003/35/CE. Però, principalment, parteix de la base que l'article 45 de la Constitució Espanyola estableix que el medi ambient és quelcom que tota la ciutadania té el dret de gaudir, i és responsabilitat de tots, tant els governs com la societat, protegir-lo; per això, l'exercici i garantia d'aquests tres drets són fonamentals per a complir amb el mandat constitucional en matèria mediambiental.

1 ///

DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

1.1.

COM EL PODEN EXERCIR LES PERSONES

1.1.1. Quines persones poden sol·licitar informació

Qualsevol persona física o jurídica, així com associacions, organitzacions i grups constituïts d'acord amb la normativa que sigui d'aplicació.

1.1.2. Quina informació es pot sol·licitar

Tota informació ambiental en forma escrita, visual, sonora, electrònica o en qualsevol altra forma que versï sobre les següents qüestions:

- a ///** L'estat dels elements del medi ambient, com l'aire i l'atmosfera, l'aigua, el sòl, la terra, els paisatges i espais naturals, inclosos els aiguamolls i les zones marines i costaneres, la diversitat biològica i els seus components, inclosos els organismes modificats genèticament; i la interacció entre aquests elements.
- b ///** Els factors, com ara substàncies, energia, soroll, radiacions o residus, inclosos els residus radioactius, emissions, abocaments i altres alliberaments en el medi ambient, que afectin o puguin afectar els elements del medi ambient citats en la lletra a).
- c ///** Les mesures, incloses les administratives, com ara polítiques, normes, plans, programes, acords en matèria de medi ambient i activitats que afectin o puguin afectar els elements i factors citats en les lletres a) i b), així com les activitats o les mesures destinades a protegir aquests elements.
- d ///** Els informes sobre l'execució de la legislació mediambiental.
- e ///** Les anàlisis de la relació cost-benefici i altres anàlisis i supòsits de caràcter econòmic utilitzats en la presa de decisions relatives a les mesures i activitats citades en la lletra c).

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

- f ///** L'estat de la salut i seguretat de les persones, inclosa, si és el cas, la contaminació de la cadena alimentària, condicions de vida humana, béns del patrimoni històric, cultural i artístic i construccions, quan es vegin o puguin veure's afectats per l'estat dels elements del medi ambient citats en la lletra a) o, a través d'aquests elements, per qualsevol dels extrems citats en les lletres b) i c).

1.1.3. Drets mínims de les persones sol·licitants d'informació

- a ///** Accedir a la informació ambiental que estigui en poder de les autoritats públiques autonòmiques i municipals o en el d'altres subjectes en el seu nom, sense necessitat de declarar un interès determinat, qualsevol que sigui la seva nacionalitat, domicili o seu.
- b ///** Ser assessorades per al correcte exercici del seu dret.
- c ///** Ser assistides en la seva cerca d'informació.
- d ///** Rebre la informació que sol·licitin en els terminis màxims establerts.
- e ///** Rebre la informació ambiental sol·licitada en la forma o format triats.
- f ///** Conèixer els motius pels quals no se'ls facilita la informació, totalment o parcialment, i també aquells pels quals no se'ls facilita aquesta informació en la forma o format sol·licitats.
- g ///** Conèixer el llistat de les taxes i preus que, si és el cas, siguin exigibles per a la recepció de la informació sol·licitada, així com les circumstàncies en les quals es pot exigir o dispensar el pagament.
- h ///** Qualsevol altre que reconegui la Constitució o les lleis.

1.1.4. A qui cal sol·licitar la informació

Les sol·licituds d'informació ambiental hauran de dirigir-se a l'autoritat pública autonòmica i/o municipal en el poder de la qual obra la informació sol·licitada, directament o a través d'altres subjectes que la posseeixin en el seu nom.

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

1.1.5. En quina forma o formats es pot sol·licitar i lliurar la informació

La informació ambiental pot sol·licitar-se en la forma o format determinats que la persona requereixi.

L'autoritat pública competent haurà de satisfer la sol·licitud tret que:

- a ///** La informació ja hagi estat difosa, com a part de les obligacions de les autoritats, en una altra forma o format al qual la persona sol·licitant pugui accedir fàcilment. En aquest cas, l'autoritat pública competent informará la sol·licitant d'on pot accedir a aquesta informació o se li remetrà en el format disponible.
- b ///** L'autoritat pública consideri raonable posar a la disposició de la sol·licitant la informació en una altra forma o format i ho justifiqui adequadament.
- c ///** En tots dos casos l'autoritat pública haurà de comunicar a la sol·licitant els motius d'aquesta negativa en el termini màxim d'un mes des de la recepció de la sol·licitud, fent-li saber la forma o formats en què, si és el cas, es podria facilitar la informació sol·licitada i indicant els recursos que procedeixin contra aquesta negativa.

Les autoritats públiques procuraran conservar la informació ambiental en formes o formats de fàcil reproducció i accés mitjançant telecomunicacions informàtiques o per altres mitjans electrònics.

En la contestació a les sol·licituds sobre la informació ambiental relativa als factors, com ara substàncies, energia, soroll, radiacions o residus, inclosos els residus radioactius, emissions, abocaments i altres alliberaments en el medi ambient, les autoritats públiques hauran d'informar, si així se sol·licita i sempre que estigui disponible, del lloc on es pot trobar informació sobre els següents extrems:

- a ///** El mètode de mesurament, inclòs el mètode d'anàlisi, de mostreig i de tractament previ de les mostres, utilitzat per a obtenció d'aquesta informació, o
- b ///** La referència al procediment normalitzat emprat.

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

1.1.6. Garanties mínimes en els procediments d'accés a la informació

- a ///** **Acompanyament per a la presentació.** Quan una sol·licitud d'informació ambiental estigui formulada de manera imprecisa, l'autoritat pública demanarà a la persona sol·licitant que la concreti i li assistirà per a concretar la seva petició d'informació al més aviat possible i, com a màxim, abans que expiri el termini d'un mes des de la recepció de la sol·licitud.
- b ///** **Remissió a l'autoritat competent.** Quan l'autoritat pública no posseeixi la informació requerida remetrà la sol·licitud a qui la posseeixi i donarà compte d'això a la persona sol·licitant. Si no fos possible, haurà d'informar directament la sol·licitant sobre l'autoritat pública a la qual, segons el seu coneixement, ha de dirigir-se per a sol·licitar aquesta informació.
- b ///** **Terminis de resolució.** Quan es pugui facilitar la informació, l'autoritat pública competent ho farà al més aviat possible i, com a màxim, en els següents terminis:
- i.** Màxim d'un mes des de la recepció de la sol·licitud en el registre de l'autoritat pública competent per a resoldre-la, amb caràcter general.
 - ii.** Dos mesos des de la recepció de la sol·licitud en el registre de l'autoritat pública competent per a resoldre-la, si el volum i la complexitat de la informació són tals que resulta impossible complir el termini abans indicat. En aquest supòsit, haurà d'informar-se a la sol·licitant, en el termini màxim d'un mes, de tota ampliació del termini, així com de les raons que la justifiquen.
- d ///** **Notificació precisa de la negativa.** Quan no sigui possible facilitar la informació, l'autoritat pública comunicarà a la persona sol·licitant els motius de la negativa. La notificació serà per escrit o electrònicament, si la sol·licitud s'ha fet per escrit o si la seva autora així ho sol·licita. La notificació també informarà sobre el procediment de recurs al qual té dret.
- e ///** **Gratuïtat en algunes informacions.** Haurà de ser gratuït quan es faci l'examen *in situ* de la informació sol·licitada o es tracti de les llistes d'autoritats públiques en atenció a la informació ambiental que estigui en el seu poder i de registres o llistes de la informació ambiental que estigui en poder de les autoritats públiques o punts d'informació l'accés a la informació.

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

1.1.7. Quina informació mediambiental pot ser denegada per les autoritats públiques

Les autoritats públiques podran denegar les sol·licituds d'informació ambiental en els següents casos:

- a ///** Quan la informació sol·licitada a l'autoritat pública no estigui en poder d'aquesta o en el d'una altra entitat en el seu nom.
- b ///** Quan la sol·licitud sigui manifestament desraonada.
- c ///** Quan la sol·licitud estigui formulada de manera excessivament general.
- d ///** Quan la sol·licitud es refereixi a material en curs d'elaboració o a documents o dades inconcluses. Per aquests últims s'entendran aquells sobre els quals l'autoritat pública estigui treballant activament. Si la denegació es basa en aquest motiu, l'autoritat pública competent haurà d'indicar en la denegació l'autoritat que està preparant el material i informar la persona sol·licitant sobre el temps previst per a acabar la seva elaboració.
- e ///** Quan la sol·licitud es refereixi a comunicacions internes, tenint en compte l'interès públic atès per la revelació.
- f ///** Quan s'afecti negativament la confidencialitat dels procediments de les autoritats públiques, quan aquesta confidencialitat estigui prevista en una norma amb rang de Llei.
- g ///** Quan s'afecti negativament les relacions internacionals, la defensa nacional o la seguretat pública.
- h ///** Quan s'afecti negativament causes o assumptes subjectes a procediment judicial o en tràmit davant els tribunals, al dret de tutela judicial efectiva o a la capacitat per a realitzar una recerca d'indole penal o disciplinària. Quan la causa o assumpte estiguin subjectes a procediment judicial o en tràmit davant els tribunals, deurà, en tot cas, identificar-se l'òrgan judicial davant el qual es tramita.
- i ///** Quan s'afecti negativament la confidencialitat de dades de caràcter comercial i industrial, quan aquesta confidencialitat estigui prevista en una norma amb rang de Llei o en la normativa comunitària, a fi de protegir interessos econòmics legítims, inclòs l'interès públic de mantenir la confidencialitat estadística i el secret fiscal.

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

- j ///** Quan s'afecti negativament els drets de propietat intel·lectual i industrial. S'exceptuen els supòsits en els quals el titular hagi consentit a la seva divulgació.
- k ///** Quan s'afecti negativament el caràcter confidencial de les dades personals, tal com es regulen en la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, sempre que la persona interessada a qui concerneixin no hagi consentit al seu tractament o revelació.
- l ///** Quan s'afecti negativament els interessos o a la protecció d'un tercer que hagi facilitat voluntàriament la informació sol·licitada sense estar obligat a això per la legislació vigent. S'exceptuen els supòsits en els quals la persona hagués consentit la seva divulgació.
- m ///** Quan s'afecti negativament la protecció del medi ambient al qual es refereix la informació sol·licitada. En particular, la referida a la localització de les espècies amenaçades o a la dels seus llocs de reproducció.

Aquests motius de denegació s'han d'entendre de manera restrictiva. Per això, es ponderarà en cada cas concret l'interès públic atès amb la divulgació d'una informació amb l'interès atès amb la seva denegació.

La negativa a facilitar la totalitat o part de la informació sol·licitada es notificarà a la sol·licitant indicant els motius de la denegació en els terminis que abans s'han indicat.

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

1.2.

QUINES OBLIGACIONS TENEN LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

1.2.1. Obligacions generals de les administracions públiques autonòmiques i municipals en matèria d'informació ambiental

- a ///** Informar el públic de manera adequada sobre els drets que els atorga la Llei, així com de les vies per a exercir-los.
- b ///** Facilitar informació per al seu correcte exercici, així com consell i assessorament en la mesura en què resulti possible.
- c ///** Elaborar llistes d'autoritats públiques en atenció a la informació ambiental que tinguin, les quals es faran públicament accessibles. Ha d'existir almenys una llista unificada d'autoritats públiques per cada Comunitat Autònoma.
- d ///** Garantir que el seu personal assisteixi al públic quan miri d'accedir a la informació ambiental.
- e ///** Fomentar l'ús de tecnologies de la informació i de les telecomunicacions per a facilitar l'accés a la informació.
- f ///** Garantir el principi d'agilitat en la tramitació i resolució de les sol·licituds d'informació ambiental.
- g ///** Vetllar perquè, en la mesura de les seves possibilitats, la informació recollida per elles o la recollida en el seu nom estigui actualitzada i sigui precisa i susceptible de comparació.

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

- h ///** Adoptar les mesures que siguin necessàries per a fer efectiu l'exercici del dret d'accés a la informació ambiental i, entre elles, almenys alguna de les següents:
 - i.** Designació d'unitats responsables d'informació ambiental.
 - ii.** Creació i manteniment de mitjans de consulta de la informació sol·licitada.
 - iii.** Creació de registres o llistes de la informació ambiental de la qual disposen les autoritats públiques o punts d'informació, amb indicacions clares sobre on pot trobar-se aquesta informació.
- i ///** Publicar i posar a disposició de les persones sol·licitants d'informació ambiental el llistat de les tasses i preus públics i privats que siguin aplicables a aquestes sol·licituds, així com els supòsits en què no procedeix cap pagament.

1.2.2. Obligacions específiques en matèria de difusió d'informació ambiental de les administracions públiques autonòmiques i municipals

- a ///** Adoptar les mesures oportunes per a assegurar la difusió gradual de la informació ambiental i la seva posada a la disposició del públic de la manera més àmplia i sistemàtica possible.
- b ///** Organitzar i actualitzar la informació ambiental rellevant per a les seves funcions de la qual disposa l'administració pública o una altra entitat en el seu nom amb vista a la seva difusió activa i sistemàtica al públic, particularment per mitjà de les tecnologies de la informació i les telecomunicacions, sempre que pugui disposar-se d'aquestes.
- c ///** Adoptar les mesures necessàries per a garantir que la informació ambiental es faci disponible gradualment en bases de dades electròniques de fàcil accés al públic a través de xarxes públiques de telecomunicacions.
- d ///** Crear enllaços amb adreces electròniques a través de les quals es pugui accedir a la informació ambiental per mitjà de les tecnologies de la informació i de les telecomunicacions.

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

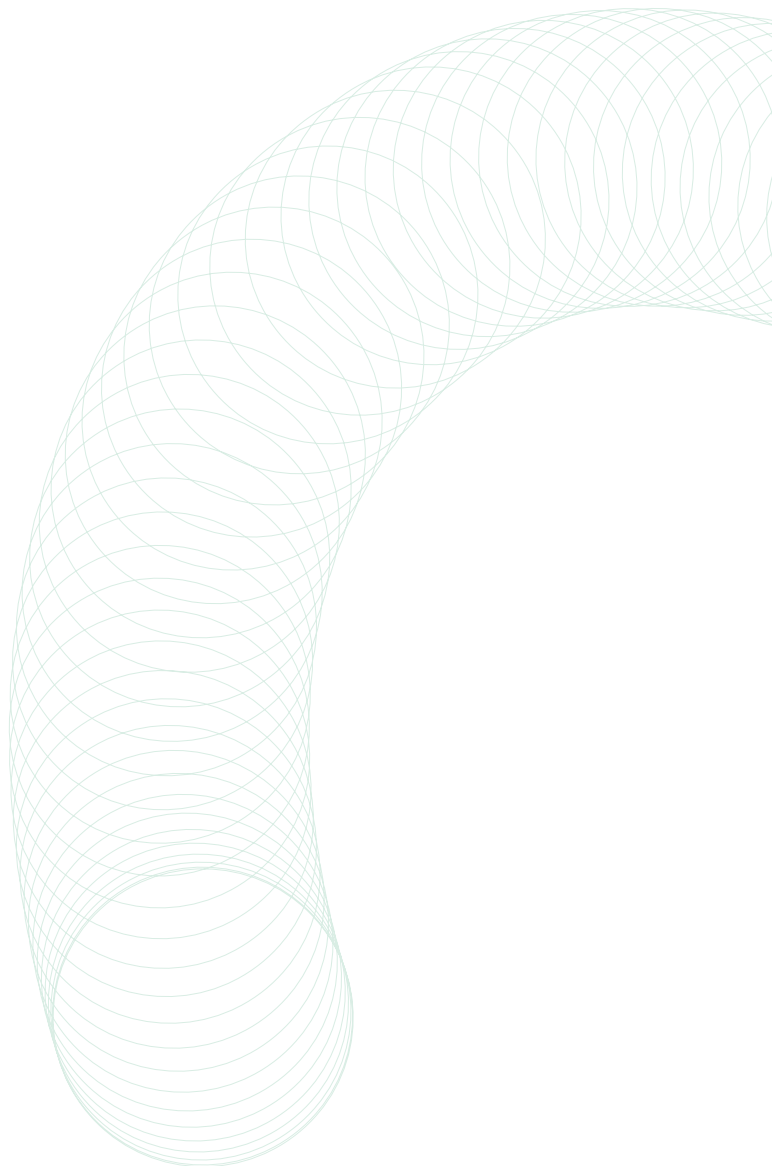
1.2.3. Contingut mínim d'informació que han de difondre les administracions públiques autonòmiques i municipals

- a ///** Textos de tractats, convenis i acords internacionals i els textos legislatius comunitaris, estatals, autonòmics o locals sobre el medi ambient o relacionats amb la matèria.
- b ///** Polítiques, programes i plans relatius al medi ambient, així com les seves avaluacions ambientals quan escaigui.
- c ///** Informes sobre els avanços registrats en matèria d'aplicació dels elements enumerats en els dos apartats anteriors quan aquests hagin estat elaborats en format electrònic o mantinguts en aquest format per les autoritats públiques.
- d ///** Informes anuals sobre l'estat del medi ambient en l'àmbit autonòmic i local, segons correspongui, que incloguin dades sobre la qualitat del medi ambient i les pressions que aquest sofreixi, així com un sumari no tècnic que sigui comprensible per al públic.
- e ///** Informes quadriennals complets sobre l'estat del medi ambient en l'àmbit autonòmic i local, segons correspongui.
- f ///** Dades o resums de les dades derivades del seguiment de les activitats que afectin o puguin afectar el medi ambient.
- g ///** Autoritzacions amb un efecte significatiu sobre el medi ambient i els acords en matèria de medi ambient. En defecte d'això, la referència al lloc on es pot sol·licitar o trobar la informació.
- h ///** Estudis sobre l'impacte ambiental i avaluacions del risc relatiu a l'aire i l'atmosfera, l'aigua, el sòl, la terra, els paisatges i espais naturals, inclosos els aiguamolls i les zones marines i costaneres, la diversitat biològica i els seus components, inclosos els organismes modificats genèticament; i la interacció entre aquests elements. En defecte d'això, una referència al lloc on es pot sol·licitar o trobar la informació.
- i ///** En cas d'amenaça imminent per a la salut humana o per al medi ambient ocasionada per activitats humanes o per causes naturals, les administracions públiques difondran immediatament i sense demora tota la informació de la qual disposin les autoritats públiques o altres subjectes en el seu

1 /// DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ MEDIAMBIENTAL

nom, de manera que permeti al públic que pugui resultar afectat adoptar les mesures necessàries per a prevenir o limitar els danys que poguessin derivar-se d'aquesta amenaça.

La informació es diferenciarà per raó de sexe quan aquest sigui un factor significatiu per a la salut humana.

2 ///

DRET A LA PARTICIPACIÓ EN LA PRESA DE DECISIONS MEDIAMBIENTALS

2.1.

COM EL PODEN EXERCIR LES PERSONES

2.1.1. Quines persones poden participar en la presa de decisions mediambientals

Qualsevol persona física o jurídica, així com les seves associacions, organitzacions i grups constituïts conformement a la normativa que els sigui aplicable.

En supòsits concrets es podrà exigir com a excepció i no com a regla general, per exemple, acreditar ser titular de drets o interessos legítims individuals o col·lectius; tenir drets que puguin resultar afectats per la decisió que s'adoptarà; ser una associació o organització representativa d'interessos econòmics i socials. És a dir, estar en algun dels supòsits previstos en l'article 31 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

2.1.2. En quins àmbits es pot participar en la presa de decisions mediambientals

a /// Plans i programes. En tot el seu procés d'elaboració, modificació i revisió, si versen sobre les matèries següents:

- i. Residus.
- ii. Piles i acumuladors.
- iii. Nitrats.
- iv. Envasos i residus d'envasos.
- v. Qualitat de l'aire.

2 /// DRET A LA PARTICIPACIÓ EN LA PRESA DE DECISIONS MEDIAMBIENTALS

- vi. Aquelles altres matèries que estableixi la normativa autonòmica.
- vii. Aigües, però conforme al que es disposa en la legislació específica.

b /// Lleis, normes o disposicions de caràcter general. En el seu procés d'elaboració, modificació i revisió, si versen sobre les matèries següents:

- i. Protecció de les aigües.
- ii. Protecció contra el soroll.
- iii. Protecció dels sòls.
- iv. Contaminació atmosfèrica.
- v. Ordenació del territori rural i urbà i utilització dels sòls.
- vi. Conservació de la naturalesa, diversitat biològica.
- vii. Muntanyes i aprofitaments forestals.
- viii. Gestió dels residus.
- ix. Productes químics, inclosos els biocides i els plaguicides.
- x. Biotecnologia.
- xi. Altres emissions, abocaments i alliberament de substàncies en el medi ambient.
- xii. Avaluació d'impacte mediambiental.
- xiii. Accés a la informació, participació pública en la presa de decisions i accés a la justícia en matèria de medi ambient.
- xiv. Aquelles altres matèries que estableixi la normativa autonòmica.
- xv. Prevenció de riscos laborals, però conforme al que es disposa en la normativa específica.

c /// Altres procediments administratius vinculats amb:

- i. L'atorgament de les autoritzacions regulades en la legislació sobre prevenció i control integrat de la contaminació.
- ii. La concessió dels títols administratius regulats en la legislació en matèria d'organismes modificats genèticament.
- iii. L'emissió de les declaracions d'impacte ambiental regulades en la legislació sobre avaluació d'impacte ambiental.

2 /// DRET A LA PARTICIPACIÓ EN LA PRESA DE DECISIONS MEDIAMBIENTALS

- iv. Els processos planificadors previstos en la legislació d'aigües i en la legislació sobre avaluació dels efectes dels plans i programes en el medi ambient.

2.1.3. Drets mínims de les persones per a poder participar en la presa de decisions mediambientals

- a /// Participar de manera efectiva i real en l'elaboració, modificació i revisió d'aquells plans, programes i disposicions de caràcter general relacionats amb el medi ambient que abans s'han indicat.
- b /// Accedir amb antelació suficient a la informació rellevant relativa als referits plans, programes i disposicions de caràcter general.
- c /// Formular alegacions i observacions quan estiguin encara obertes totes les opcions i abans que s'adopti la decisió sobre els esmentats plans, programes o disposicions de caràcter general i al fet que siguin tingudes degudament en compte per l'administració pública corresponent.
- d /// Conèixer el resultat definitiu del procediment en el qual ha participat i ser informades dels motius i consideracions en els quals es basa la decisió adoptada, incloent-hi la informació relativa al procés de participació pública.
- e /// Participar de manera efectiva i real, d'acord amb el que es disposa en la legislació aplicable en tots els procediments que així ho prevegin.
- f /// Qualsevol altre que reconegui la Constitució o les lleis.

2.1.4. Garanties mínimes per a procediments de participació

- a /// **Informació pública.** Conèixer mitjançant avisos públics o altres mitjans apropiats, com els electrònics, qualsevol proposta de plans, programes o disposicions de caràcter general, o, si és el cas, de la seva modificació o de la seva revisió.

2 /// DRET A LA PARTICIPACIÓ EN LA PRESA DE DECISIONS MEDIAMBIENTALS

- b ///** Requisits de participació. Saber amb antelació suficient, perquè pugui participar de manera efectiva en el procés, si es demana una condició específica a les persones per a participar.
- c ///** **Informació prèvia i clara.** Comptar amb informació pertinent sobre aquestes propostes de manera intel·ligible i accessible.
- d ///** **Informació sobre el procediment.** Conèixer la forma en què es desenvoluparan els processos decisoris i l'administració pública competent a la qual es poden presentar comentaris o formular alegacions.
- e ///** **Llibertat d'expressió i opinió.** Expressar observacions i opinions quan estiguin obertes totes les possibilitats, abans que s'adoptin decisions sobre el pla, programa o disposició de caràcter general.
- f ///** **Informació sobre el resultat final.** Ser informada de les decisions adoptades i dels motius i consideracions en els quals es basin aquestes decisions, incloent-hi la informació relativa al procés de participació pública.

2.1.5. En quins procediments no es pot participar

- a ///** Procediments relacionats amb plans i programes que tinguin com a únic objectiu la defensa nacional o la protecció civil en casos d'emergència.
- b ///** Procediments administratius d'elaboració de disposicions de caràcter general que tinguin per objecte la regulació de matèries relacionades exclusivament amb la defensa nacional, amb la seguretat pública, amb la protecció civil en casos d'emergència o amb el salvament de la vida humana en la mar.
- c ///** Procediments de modificació de disposicions de caràcter general que no resultin substancials pel seu caràcter organitzatiu, procedimental o anàleg, sempre que no impliquin una reducció de les mesures de protecció del medi ambient.
- d ///** Procediments d'elaboració de disposicions de caràcter general que tinguin per únic objecte l'aprovació de plans o programes, que s'ajustaran al que s'estableix en la seva normativa específica.

2.2.

QUINES OBLIGACIONS TENEN LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

2.2.1. Obligacions específiques en matèria de participació mediambiental de les administracions públiques autonòmiques i municipals

- a ///** Informar el públic, mitjançant avisos públics o altres mitjans apropiats, com els electrònics, quan es disposi d'ells, sobre qualssevol propostes de plans, programes o disposicions de caràcter general, o, si és el cas, de la seva modificació o de la seva revisió.
- b ///** Posar a disposició del públic la informació pertinent sobre aquestes propostes de manera intel·ligible.
- c ///** Establir de manera clara la forma en què es podrà exercir el dret a la participació en els processos decisoris i de l'administració pública competent a la qual es poden presentar comentaris o formular al·legacions.
- d ///** Garantir que el públic tingui dret a expressar observacions i opinions quan estiguin obertes totes les possibilitats, abans que s'adoptin decisions sobre el pla, programa o disposició de caràcter general.
- e ///** Adoptar les decisions garantint que siguin degudament tinguts en compte els resultats de la participació pública.
- f ///** Informar el públic, una vegada examinades les observacions i opinions expressades, de les decisions adoptades i dels motius i consideracions en els quals es basin aquestes decisions, incloent-hi la informació relativa al procés de participació pública.
- g ///** Determinar, amb antelació suficient perquè puguin participar de manera efectiva en el procés, quins membres del públic tenen la condició de persona interessada per a participar en els procediments en els quals es pot participar, sense anar més enllà dels límits legalment establerts.

3 ///

DRET D'ACCÉS A LA JUSTÍCIA AMBIENTAL

3 /// DRET D'ACCÉS A LA JUSTÍCIA AMBIENTAL

3.1.

COM EL PODEN EXERCIR LES PERSONES

3.1.1. Quines persones poden exercir el dret d'accés a la justícia en matèria ambiental

Qualsevol persona física o jurídica, així com les seves associacions, organitzacions i grups constituïts conformement a la normativa que els sigui aplicable que consideri que un acte o, si és el cas, una omissió imputable a una autoritat pública ha vulnerat els drets en matèria d'informació i participació pública.

En el cas d'actes que afectin el dret de participació per a l'elaboració, modificació i revisió de les disposicions de caràcter general, també el pot exercir qualsevol persona jurídica sense ànim de lucre que acrediti el compliment dels següents requisits:

- a ///** Tenir entre els fins acreditats en els seus estatuts la protecció del medi ambient en general o la d'algun dels seus elements en particular.
- b ///** Haver-se constituït legalment almenys dos anys abans de l'exercici de l'acció i que hagin exercit de forma activa les activitats necessàries per a aconseguir els fins previstos en els seus estatuts.
- c ///** Desenvolupar de conformitat amb els seus estatuts la seva activitat en un àmbit territorial que resulti afectat per l'actuació o, si és el cas, omissió administrativa.

3 /// DRET D'ACCÉS A LA JUSTÍCIA AMBIENTAL

3.1.2. Quins recursos es poden interposar per a accedir a la justícia en matèria mediambiental

a /// Recursos administratius:

- i. Reclamació.
- ii. Alçada.
- iii. Potestatiu de reposició.
- iv. Extraordinari de revisió.

b /// Recursos judicials:

- i. Recurs contenciós-administratiu.
- ii. Altres recursos judicials fins el recurs d'empara si les decisions anteriors no són favorables.

3.1.3. Davant qui s'interposen els recursos per a accedir a la justícia en matèria mediambiental

El **recurs de reclamació** es podrà interposar directament davant l'administració pública autonòmica o municipal sota l'autoritat de la qual exerceix la seva activitat la persona que va emetre l'acte que causa afectació o va ometre actuar.

El **recurs d'alçada** es presenta davant l'òrgan administratiu superior jeràrquic d'aquell que va dictar l'acte que causa afectació o va ometre actuar.

El **recurs potestatiu de reposició** es presenta davant el mateix òrgan administratiu que hagi emès l'acte que causa afectació o va ometre actuar.

El **recurs extraordinari de revisió** es presenta davant l'òrgan administratiu que hagi emès l'acte que causa afectació o va ometre actuar.

El **recurs contenciós administratiu** es presenta davant el tribunal especialitzat en el contenciós-administratiu de la comunitat autònoma respectiva.

3 /// DRET D'ACCÉS A LA JUSTÍCIA AMBIENTAL

3.1.4. Drets mínims de les persones per a l'accés a la justícia i a la tutela administrativa en matèria mediambiental

- a ///** Recórrer els actes i omissions imputables a les autoritats públiques que contravinquin els drets en matèria d'informació i de participació pública mediambiental.
- b ///** Exercir l'acció popular per a recórrer els actes i omissions imputables a les autoritats públiques que constitueixin vulneracions de la legislació ambiental en els termes abans indicats.
- c ///** Les persones jurídiques sense ànim de lucre legitimades tindran dret a l'assistència jurídica gratuïta en els termes previstos en la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta.
- d ///** Qualsevol altre que reconegui la Constitució o les lleis.

3.2.

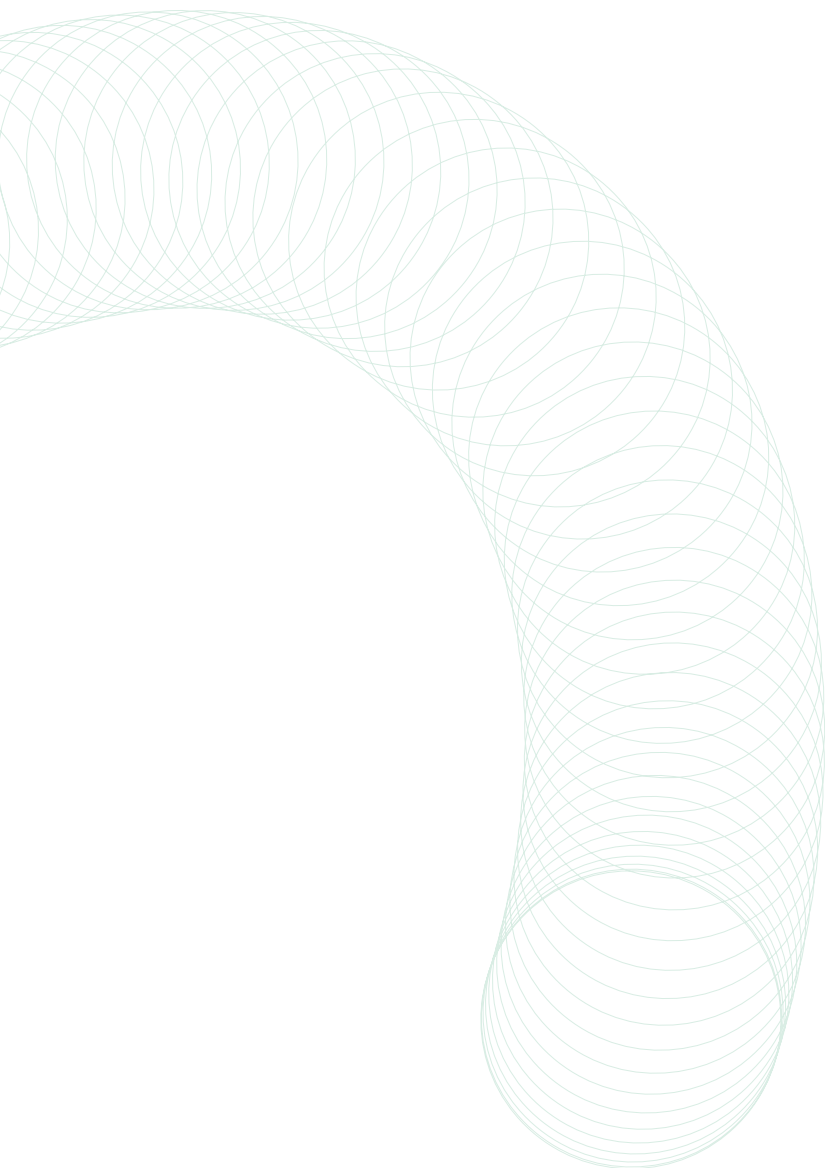
QUINES OBLIGACIONS TENEN LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

3.2.1. Obligacions específiques en matèria d'accés a la justícia mediambiental de les administracions públiques autonòmiques i municipals

- a ///** Rebre i tramitar de manera àgil, diligent i en respecte dels drets humans els recursos administratius que s'interposin davant els seus òrgans, organismes o qualsevol administració pública autonòmica i/o municipal, respectivament.
- b ///** Establir el procediment per al tràmit de les reclamacions previstes en l'article 21 de la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient.

3 /// DRET D'ACCÉS A LA JUSTÍCIA AMBIENTAL

- c ///** Dictar i notificar la resolució corresponent en les reclamacions, la qual esgotarà la via administrativa i serà directament executiva, en el termini que determini la normativa autonòmica.
- d ///** Dictar i notificar la resolució corresponent en cadascun dels recursos que se li presentin, de conformitat amb la legislació aplicable en cada cas.
- e ///** Garantir l'exercici del dret a l'accés a la justícia en matèria mediambiental, inclòs l'exercici d'accions populars.
- f ///** No obstaculitzar el possible inici de procediments judicials.

GLOS- SARI

GLOSSARI

/// Acció popular

Dret que tenen algunes entitats sense ànim de lucre per a presentar reclamacions judicials en defensa del medi ambient, sense necessitat de demostrar que estan directament afectades.

/// Autoritats públiques autonòmiques o municipals

S'entendrà sempre sota aquest terme a les següents: a) Les administracions de les comunitats autònomes, les entitats que integren l'administració local i les entitats de dret públic que siguin dependents o estiguin vinculades a les comunitats autònomes o a les entitats locals; b) Els òrgans públics consultius; c) Les corporacions de dret públic i altres persones físiques o jurídiques quan exerceixin, conformement a la legislació vigent, funcions públiques, inclosos notaris i registradors de la propietat, mercantils i de béns mobles. Per tant, queden exclosos del concepte d'autoritat pública les entitats, òrgans o institucions quan actuïn en l'exercici de funcions legislatives o judicials.

/// Consulta pública mediambiental

Procés a través del qual les autoritats permeten que la ciutadania expressi les seves opinions sobre un projecte, pla, programa, mesura o disposicions generals relacionades amb el medi ambient abans que es prengui una decisió final.

/// Gestió pública mediambiental

Activitats que realitzen les autoritats públiques per a administrar els recursos i la legislació en matèria de medi ambient, assegurant la seva protecció i el compliment de la normativa corresponent.

/// Informació de la qual disposen les autoritats públiques

Informació ambiental que aquestes autoritats posseeixin i ha estat rebuda o elaborada per elles.

GLOSSARI

/// Informació posseïda en nom de les autoritats públiques

Informació ambiental que està físicament en poder d'una persona jurídica o física en nom d'una autoritat pública.

/// Legitimació

Capacitat legal per a exercir un dret o presentar un recurs davant els òrgans o tribunals. En el context ambiental, es refereix a qui pot prendre accions legals relacionades amb el medi ambient.

/// Públic

Qualsevol persona física o jurídica, així com les seves associacions, organitzacions i grups constituïts conformement a la normativa que els sigui aplicable.

/// Procediment contenciós-administratiu

Procediment judicial que es duu a terme per a resoldre disputes entre les autoritats i els ciutadans sobre actes administratius, com a decisions o actuacions que afectin el medi ambient.

/// Recurs administratiu

Procés mitjançant el qual una persona o entitat pot impugnar una decisió presa per una autoritat administrativa davant la mateixa autoritat o una superior.

/// Transparència administrativa

Obligació de les autoritats de fer pública la informació relacionada amb les seves activitats, de manera que la ciutadania pugui accedir-hi fàcilment.

L'Institut de Drets Humans de Catalunya és un centre d'estudi i reflexió de referència per a la generació d'eines i propostes que facin avançar la realització efectiva dels drets humans, a escala local, nacional i internacional.

Si comparteixes els nostres objectius de defensa i progrés dels drets humans, associa't per recolzar i col·laborar amb els nostres projectes i activitats.

Institut de
Drets Humans
de Catalunya

